

คอลัมน์ “บางขุนพรหมชวนคิด” นสพ.ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 28 ตุลาคม 2566

ยิงปืนนัดเดียวได้นกหลายตัว

สรา ชื่นโชคสันต์

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อสัปดาห์ที่แล้วผู้เขียนได้กล่าวถึงความสำคัญของการลงทุนในการพัฒนาประเทศ สัปดาห์นี้จะมาชวนคิดเรื่องนี้กันต่ออีกนิด แบ่งเป็น 2 ประเด็นย่อยคือ **ทำไมการลงทุนในประเทศไทยถึงต่ำ และเราพอจะมีทางออกแบบ quick win บ้างไหม**

การลงทุนที่ต่ำมาจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยภาครัฐมีข้อจำกัด เนื่องจากร้อยละ 75 ของงบประมาณเป็นรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือนข้าราชการ และอีกเกือบร้อยละ 5 ต้องแบ่งไปชำระคืนหนี้ ที่เหลือจึงเป็นงบลงทุน เราคงไม่สามารถลดเงินเดือนข้าราชการเพื่อแบ่งมาเป็นงบลงทุน วิธีที่พอจะทำได้คงหนีไม่ผลเรื่องการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนหรือต้องปฏิรูปการเก็บภาษีเพื่อให้ได้รายได้มากขึ้น เรื่องเหล่านี้ต้องใช้เวลาในการแก้ไข

คำถามที่น่าสนใจกว่าคือ **ทำไมการลงทุนของภาคเอกชนถึงต่ำ อะไรที่จะทำให้ภาคเอกชนหันมาลงทุนในประเทศไทยแน่ๆ** คำตอบคือ ลงทุนแล้วกำไรต้องดีและยั่งยืนหรือมีความเสี่ยงต่ำ **ถ้าเราสามารถทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ “high return and low risk” ยังไงการลงทุนก็มา** ปัญหาคือเราเป็นประเทศที่กำไรต่ำและมีความเสี่ยงสูง อัตราผลตอบแทนของการลงทุนจากต่างชาติ (return on FDI) สำหรับประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 5 ส่วนของอินโดนีเซียและมาเลเซียสูงกว่าเราประมาณ 2 เท่า ด้านความเสี่ยง ประเทศไทยก็มีความไม่แน่นอนสูงจากความไม่แน่นอนทางการเมือง โดย Political Stability Index ของไทยอยู่อันดับแย่กว่าหลายประเทศในอาเซียน จึงไม่น่าแปลกใจที่การลงทุนของเราต่ำ

เรื่องความเสี่ยงหรือความขัดแย้งทางการเมืองคงไม่ขอกล่าวถึง แต่ปัจจัยสำคัญอย่างกำไรที่ต่ำนั้น สามารถแยกออกมาเป็น 2 ส่วน คือ ยอดขายต่ำ ต้นทุนสูง **ที่ยอดขายน้อยเพราะตลาดในประเทศเรามีขนาดเล็ก มีประชากรประมาณ 70 ล้านคน และได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์แล้ว** อีกทั้งยังมีปัญหาหนี้ครัวเรือนและความเหลื่อมล้ำ ทำให้กำลังซื้อจากคนในประเทศมีจำกัด นอกจากนี้ **การเข้าถึงตลาดต่างประเทศก็สู้เพื่อนบ้านไม่ได้ เพราะเรามีจำนวนข้อตกลงทางการค้า (FTA) น้อยกว่า** มาดูด้านต้นทุนกันบ้าง ค่าแรงขั้นต่ำของเราก็สูงกว่าหลายประเทศในแถบนี้ ระบบขนส่งยังมีต้นทุนที่สูงและอ่อนไหวต่อราคาน้ำมัน ซึ่งรัฐบาลต้องเข้ามาช่วยเสมอ นอกจากนี้ **เรายังมีกฎเกณฑ์ กฎระเบียบที่ซ้ำซ้อนและล้าสมัย ล้วนเป็นต้นทุนในการทำธุรกิจ**

ประเด็นที่อยากจะชี้ให้เห็นคือ การลด ละ เลิกกฎเกณฑ์ที่ไม่จำเป็น คือทางออกแบบยิงปืนนัดเดียวได้นกหลายตัว เพราะทางออกนี้มีต้นทุนในการดำเนินการที่ต่ำ สามารถลดทั้งต้นทุนโดยตรงที่เกิดจากกฎเกณฑ์ และต้นทุนโดยอ้อมที่แฝงมาอยู่ในรูปแบบของการคอร์รัปชัน ต้นทุนแฝงนี้มีอิทธิพลต่อกำลังซื้อในประเทศอย่างมาก เพราะเมื่อมีต้นทุนดังกล่าวสูง ภาคธุรกิจจะถูกบีบให้ต้องลดต้นทุนด้านอื่น เช่น กดค่าแรง หรือไม่ก็

ต้องส่งผ่านไปยังราคาที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะกรณีไหนก็ทำให้กำลังซื้อในประเทศต่ำกว่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ การลด ละ เลิกกฎเกณฑ์ที่ไม่จำเป็น ยังสามารถช่วยส่งเสริมการแข่งขันด้วย เนื่องจากเป็นการลดต้นทุนด้านการเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ (lower barrier to entry)

จะเห็นได้ว่า การลด ละ เลิกกฎเกณฑ์ที่ไม่จำเป็น คือ quick win โดยแท้ นอกจากจะสร้างกำไรให้ภาคธุรกิจแล้ว ยังสามารถเพิ่มกำลังซื้อในประเทศ และส่งเสริมการแข่งขันได้อีกด้วย ถ้าจะพูดให้ชัดก็คือ หากทำได้ รัฐบาลจะสามารถขึ้นค่าแรงขั้นต่ำได้มากกว่าปกติ โดยที่ไม่สร้างปัญหาเงินเฟ้อ เราจะมีกำลังซื้อที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำไปในตัว พร้อมกับการลงทุนที่สูงขึ้น ท่านเห็นหรือยังครับว่ายิ่งปีนนัดเดียวได้นกหลายตัวจริงๆ

** บทความนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงานที่ผู้เขียนสังกัด**